

		NG	SG
heathen	<i>gāwr</i>		
heaven	<i>behisht, jinnat</i>		
heavy	<i>girān, qurs, qavī</i>	<i>mulāsañg</i>	
hedge	<i>pesh</i>		
hedgehog	<i>jūjī, zhūzhī, zhūjka</i>		
head	(v) <i>guhdārī k.</i>		<i>muqayid b.</i>
heel	<i>pānī, āfdark</i>		<i>pāzhna</i>
height	<i>berzī, berzhūrī, belinī</i>		
hell	<i>dūzhā, dūzhākh,</i> <i>jehannim</i>		
help	<i>yārī, bārī, ārī, pārī, hār</i>		<i>hāwār,</i> <i>pīstāwānī</i>
helpless	<i>baichār</i>		
hem	(v)	<i>balīnān</i>	<i>baqīa dān</i>
hen	<i>mirishk</i>		
hence	<i>liwai, lairadā</i>		
henceforth	<i>pāshiwī, liwīpāshī</i>		<i>pāshīama,</i> <i>lamodūwa</i>
herbage	<i>hashīnāī, shīnītī</i>		
herd	<i>galak, dawir, gārān,</i> <i>ker, gal</i>	<i>pāhin, birk,</i> <i>rewū</i>	<i>rān</i>
herdsman	<i>shūān, gāwān</i>		
here	<i>aira, airda, laira,</i> <i>lairda, wīr, wīrda,</i>	<i>hera, lera,</i> <i>wīr, liwīr,</i> <i>zhiwīr</i>	
heretic	<i>gāwr</i>		
hermit	<i>avdāl</i>		
heron	<i>kulañg</i>		
hidden	<i>wundā, wushārtīa</i>	<i>derkhum</i>	
hide	(v) <i>wushārin, wushārtin</i>	<i>khef k.</i>	<i>hashār k.,</i> <i>qāim k.</i>
hideous	<i>nāshīrīn, gūshtāl</i>	<i>kotī</i>	
hiding-place	<i>lāna, tāldā</i>		
high	<i>barz, bilin, zhūr</i>	<i>tīk, halīn</i>	
high road	<i>shahrī, shāredār</i>		<i>shārā</i>

		NG	SG
highlands	<i>chīān</i>		
hill	<i>chīā, bail, girik, halata</i>		<i>hardā, tapāl</i>
hillock	<i>berīga</i>		<i>tapūla</i>
him	<i>vai, ī, ai</i>		
hinge	<i>raiz, rīz</i>		
hip		<i>kulinj</i>	<i>kłuk</i>
hire	<i>kirā, kiru</i>		
his	<i>-ī, -īwai</i>		
hit	(v) <i>lai d., lai khestin,</i> <i>lai khūriān, qat k.</i>		
hive	<i>kawār</i>		<i>kanūłka</i>
hoar-frost	<i>qarm, qirāw</i>	<i>qisha</i>	<i>khūisar</i>
hoarse	<i>dañg girtīa</i>		
hog	<i>varāz, buvāz</i>		<i>wurāz</i>
hold	(v) <i>girtin, dast girtin</i>		
hole	<i>kunā, kul</i>		
homeless	<i>baimāl, vil, baivār</i>		
honest	<i>rāsdil, dilpāk, rāst</i>		
honey	<i>hiñgwin</i>	<i>hiñgīw, gwīn</i>	(wild) <i>shäderā,</i> <i>shāmatränska</i>
honour	<i>āwrū, nāmūs, rūspītī,</i> <i>ābür</i>		
hoof	<i>lep, sum</i>		
hook	<i>chanğal, huchk</i>	<i>ser kelūn</i>	<i>qullāf</i>
hoopoe	<i>dunük</i>		<i>gananasma,</i> <i>päpüslui-</i> <i>māna</i>
hop	(v) <i>bebəz ch.</i>		<i>qulqulān</i>
hope	<i>uwī, hiwī</i>		
horn	<i>ustūrī, koch, kułoch</i>	<i>pail</i>	<i>shākh</i>
horse	<i>hasp</i>		
—	(pack-horse) <i>bārgūr</i>		
—	(saddle-horse) <i>nīshta</i>		
—	(pure-bred) <i>hūr, khārū</i>		<i>jisiu</i>
—	(mixed breed) <i>chekma</i>		<i>yābū</i>
—	(puller) <i>ser hishk</i>		<i>serkish</i>
—	(biter) <i>gezük</i>		

		NG	SG
horse	(strong) <i>chor, gürchik</i>		<i>hastūr, quchāq</i>
—	(good goer) <i>rrāwān</i>		
—	(stumbler) <i>dastgīr</i>		
—	(gelding) <i>hashā, kishā, akhta</i>		
—	(ambler)	<i>iba</i>	
—	(race-horse)	<i>beza</i>	
—	(stallion)	<i>tamāzalk, fāl</i>	
horseman	<i>suvār</i>		
horseshoe	<i>nāl</i>	<i>sol</i>	
hospitable	<i>nāndār, karam</i>		<i>maivānperest</i>
hospital	<i>māristān, bīmārkhanā</i>		
host	(of the house) <i>khuimāl</i>		<i>khāvandmāl</i>
hot	<i>germ</i>		
—	(as of spice) <i>tunīg, tund</i>		
hotel	<i>mīvānkhanī</i>		
hound		<i>kūchik</i>	
hour	<i>sāt</i>		
house	<i>māl, khānī, qunāgh</i>	<i>rūnishtīa</i>	
housekeeper	<i>kaiwānū</i>		
how	<i>chūn, chāwān, chtun</i>	<i>kūsān, chtof, chtur</i>	<i>chlūn</i>
how much	<i>chan, chiqās</i>		
howl	(v) <i>zūrīn, lūrīn</i>		
hug	<i>bāosh, bāzk</i>		
huge	see 'gigantic'		
humanity	<i>merdagī, meritī</i>		
humble	<i>dilnizm</i>		
humiliate	(v) <i>shkāndin</i>		
humility	<i>dilnizmī</i>	<i>shknāndin</i>	
hump	<i>kūz</i>		
hunchbacked	<i>kūz, kawān</i>	<i>kābūs</i>	
hundred	<i>sat, so</i>		
hunger	<i>birsītī, birchū, birchitū, birchiān</i>		
hungry	<i>birsī, birchī</i>		

		NG	SG
hunt			
hunter			<i>rrāwān, nachīr</i>
hurricane			<i>rrāwān, nachīr wān</i>
hurry			<i>fṛtūna, tofān, garrabhā</i>
—			(v) see 'hasten'
—			(n) see 'haste'
hurt			(v) (intrans.) <i>aishīn</i>
			(trans.) <i>aishāndīn</i>
husband			<i>shū, merd</i>
hut			<i>kūkh, kepar, shikirw</i>
hyena			<i>keftār, paliñg</i>
hypocrisy			<i>rīā, drūū, durūtī</i>
hypocrite			<i>rīākār, dilchirūk, durū</i>
hypothecate			(v) <i>gīrū dān</i>
I			
ibex			<i>pasākerī</i>
ice			<i>sāhul, sāhir, bestedek</i>
idea			<i>fen, hush, fikr, gumān</i>
idiom			<i>zemān</i>
idiot			<i>shīt, dīn, kelegüez</i>
idle			<i>pūch, batāl, tenber</i>
idol			<i>put</i>
if			<i>ak, agar, hagar, ar, var</i>
ignite			(v) <i>āgirdān, wa khestin</i>
ignorance			<i>nazānī</i>
ignorant			<i>nazān, nakhwündi</i>
ill			<i>bīmār, nāsākh</i>
illegitimate			(child) <i>turāz, karām</i>
illness			<i>aish, nākhushitī, nāsākhī</i>
ill-omened			<i>waishūm, shūm</i>
ill-tempered			<i>rīk, badfasāl</i>
illumination			<i>chirākhwānī</i>
illumine			(v) <i>chīrustīn, ruhnā k.</i>
imagination			<i>fikr, huosh, hush</i>
imagine			(v) <i>gumān k.</i>

immediately	<i>vajārī, bijārek, jārī</i>	NG	<i>warrina</i>
immense	<i>bīpīwān</i>		
immerse	(v) <i>nuq</i> or <i>nuqum k.</i>		
immersion	<i>jum, nuqmī</i>		
immune	<i>berī, hisā</i>		
impatient	<i>nāsubūr, nāsabāt</i>		
impolite	<i>ustūr, nāsāz</i>		
importunate	<i>ruchūkār, khwāzik</i>	NG	<i>bārhingīw, sūrpēna</i>
impossible	<i>nātī, nābī, nāita</i>		
imprison	(v) <i>hastī, mapis, hapis k.</i>		
impudent	<i>bīhaiā, bīābūr</i>		
in	<i>new, tai, dīnīw, nīv, di</i>		
incendiary	<i>sūtāl</i>		
incense	<i>bukhūr, bsma</i>		
incident	<i>serhātī, qāomī</i>		
incision	<i>brīn, jīghīz</i>		
inclination	<i>khwāstagānī, khwāst</i>		
incomplete	<i>kem, kim, nūqsān</i>		
incompleteness	<i>kemāsī, kemī, nīwish-kān</i>		
incurable	<i>būārmān</i>		
indeed	<i>dī, qat, rāstī</i>		
independent	<i>khuser, khuīsh</i>		
indication	<i>nishān, dīyārī, shūn</i>		
indiscreet	<i>dem diriā, dew wakerī</i>		
infect	(v) <i>zhīrin</i>	NG	<i>belqitīn</i> (rare)
inferior	(n) <i>zhīrdast</i>		
inflammation			
inflate	(v) <i>bā k., pīf k.</i>		
influence	<i>dashalāt</i> (<i>das-halāt</i>)		
information	<i>khabar</i>		
inhabit	(v) <i>rū nīshtin, dā nīshtin</i>		
inhabitants	<i>ahl, merdum, khalq</i>		
inheritance	<i>īrās</i>		
iniquity	<i>gūna, sūch, qabāhat</i>		
injury	<i>zīān, zerar</i>		

SG	<i>herīsta, herīstāka</i>	injustice	<i>bīhaq, bīdādī</i>	NG	<i>bai qezāi</i>
		ink	<i>mūrakew</i>		
		inkstand	<i>dwīt</i>		
		innate	<i>zīkīmākī</i>		
askān		innocent	<i>bīgūna, bīsūch, bīqusūr</i>		
<i>adabsiz</i>		innumerable	<i>bī hīzmār, bīqās</i>		
		inopportune	<i>baiwakht</i>	NG	<i>mairzā, dāikzā</i>
		inquire	(v) <i>pīrsyār k.</i>		
	<i>nāwū</i>	inquisitive	<i>bīpīrs</i>		
	<i>dūsākh k.</i>	insane	<i>shīt, dīn</i>		
	<i>nāo</i>	insatiable	<i>chawbīrsī</i>		
		insect	<i>jānbar, kermik</i>		
		insert	(v) <i>taī k., tīrā k., taī bi.</i>		
		inside	<i>dīnīw, tūū, tāidā</i>		
		insomnia	<i>bīkhāwī</i>		
		instant	(of time) <i>dem, tūzek</i>		
		instead	<i>zhepezh, jāī</i>		
	<i>nātarāwāw</i>	instruct	(v) <i>destūr a., tenbīh k.</i>		
	<i>nātwāwī</i>	instructions	<i>destūr, tenbīh</i>		
		insufficient	<i>kem, kim, kaim</i>		
		insult	<i>dīzhmin, chīr, zīwī</i>		
		intelligence	<i>hush, huosh, aql</i>		
		intelligent	<i>zānā, khuihush</i>		
		intention	<i>mirām, murāz, khwāst, fand</i>		
		intercede	(v) <i>khātir girtin</i>		
		interest	<i>zaidi, qāzānj, tanzīl</i>		
		interfere	(v) <i>taikel</i> or <i>tīw b.</i>		
		interference	<i>taikel, tīw</i>		
		interior	<i>nīw, zhūr</i>		
		interpret	(v) <i>terzumānī k.</i>		
		interrupt	(v) <i>berīn, berāndīn</i>		
		intestines	<i>rīkhwār, hūr, zīrāw, rūwī</i>		
		into	see 'in'		

		NG
intoxicated	<i>serkhwash</i>	
intrigue	<i>dūbāra, hewūtin</i>	
inundate	(v) see 'flood'	
invade	(v) <i>āzhūtin, kewtinaser</i>	
invaluable	<i>bībhā, bīqīmat</i>	
invasion	<i>azhūtin</i>	
invent	(v) <i>dītin</i>	
inverted	<i>bidamū, wāzhī, serābin</i>	
investigate	(v) <i>pai hilāndīn, pīrsyār k.</i>	<i>jesesāndīn</i>
invisible	<i>wundā, nādīyār,</i> <i>nāshkār</i>	
invite	(v) <i>wāda girtin, dāwat k.</i>	<i>gāzī k.</i>
invoice	<i>sīāhī</i>	
involved	<i>bitewhew, taik</i>	
iron	<i>āsin, hāsin</i>	
irresolute	<i>dūdīl</i>	
irrigate	(v) <i>āw dān</i>	
irrigation	<i>āwdāt</i>	
irritable	<i>dīlnāzik, khapkhapūk</i>	
island	<i>jezīra</i>	<i>hāwīga</i> (rare)
it	<i>av, va, vai</i>	
itch	(v) <i>khurin, gir k.</i>	
its	<i>hīvai, iāvai</i>	
itself	<i>khwa, kho</i>	
jackal	<i>chaqāl</i>	
jacket	<i>satr, salta</i>	<i>kiāsara,</i> <i>chekmān</i>
jail	<i>dūsākhāna, mapis, hapis</i>	
jar	<i>kūpa, khum, jer,</i> <i>mirgāna</i>	
javelin	<i>pelindār</i>	
jaw	<i>eskāchīnā, hastiā</i> <i>chinā</i>	
jealous	<i>kumresh, reshagumān,</i> <i>dilpīs</i>	<i>dīkhesī</i>
jelly	<i>nishaista</i>	

SG	VOCABULARY	NG	SG	
<i>chīnī</i>	jerk jewel jingling join	(v) <i>jumbāndīn, laizāndīn</i> <i>zīnat, gawher</i> <i>jīnjil, jīngil</i> (v) <i>biyek k., or bestin, tiw</i> <i>keštin</i>		
<i>damokhwār</i>	joint joking	<i>jumishgā, gārechīk,</i> <i>bañgā</i> <i>terāna, laiz, mahanak</i>	<i>jaijumish</i>	
	journey joyful judge juice juicy jump	<i>rī, rrewītī, safer</i> <i>shād</i> <i>qāzī</i> <i>āw, gewīshī</i> <i>āvdār</i> (v) <i>bānz dān, hal ferrīn or</i> <i>parrīn, hal āwītin</i>	<i>hanaka,</i> <i>serwaser</i>	
<i>awa, o</i>	just justice	<i>rāst, haq, tizhī</i> <i>mīrānī, berāberī,</i> <i>adālat</i>	<i>jenqīn,</i> <i>bkhshīn,</i> <i>khol k.</i>	
<i>hīnīawa</i> <i>khwai</i>	keen keep keeper kernel kettle key kick	<i>taizh</i> (v) <i>girtin, dīrān</i> (rare) <i>-wān</i> (affixial) <i>hastī, dānik, kākul</i> <i>tenjūr, sitil</i> <i>klīla</i> —	<i>chinja</i>	
	kid kidney	(n) <i>painek, shaq</i> (v) <i>pai lai' dān, tai hal</i> <i>dān</i>		
	kill kind kindred king	kid <i>kahr</i> <i>gurchī, gurchīk</i>	<i>gīsk</i> <i>gulchīla,</i> <i>gurdāla</i>	
		(v) <i>kushīn, kuzhdīn</i> <i>dilsuož, hebbī</i> <i>khizm</i>		
		<i>pādshāh, sultān</i>		

		NG
kingdom	<i>daulet, orket</i>	
kiss	<i>būsa, būosha, rrāmūsān,</i> <i>bāzka</i>	
kitchen	<i>āshkhānā</i> , <i>matbakħ</i>	
kitten	<i>kittik, jujkapsiñga</i>	bc
knapsack	<i>turwa, kheltik</i>	
knead	(v) <i>gīrik k., paipēz k.</i>	sh
knee	<i>zhnū, hizhnū, chūk</i>	zr
knife	<i>kaird, kair</i>	
knit	(v) <i>bāftin</i>	
knock	(v) <i>lai dān</i>	
knoll	<i>girdik, tapułk, chūā</i>	
knot	<i>gīri</i>	
know	(v) <i>zānīn</i>	
knowledge	<i>zānī, zānāt</i>	ha
knuckle	<i>gīriātipel</i>	ra
Kurd	<i>Kurd, Kurmānj</i>	
Kurdish	<i>Kurmānjī</i>	
labour	<i>īsh, kār</i>	
labourer	<i>muzdwer, ranjber,</i> <i>jūtkār</i>	shūl, shukkul
lace	<i>ħašħīa</i>	
lad	<i>kūrr, rūla</i>	lāo, lāv, lāok
ladder	<i>paizha, paizhina</i>	ster, paistair
ladle	<i>āvgerdān, kefġir</i>	keskū
lady	<i>kaiwānū, bībī, khātūn</i>	qas
lair	<i>kil, meghel</i>	kh
lake	<i>kūlāw, kūl</i>	lān
lamb	<i>berkh, kawr, gwrik</i>	
—	(v) <i>ser ketin, berkh dānān</i>	
lame	<i>shal, leñg, khirtik</i>	
lamentations	<i>nāla, kālī, gāzī, shīn</i>	wishair
lamp	<i>chirā</i>	pīsūs, pchirā
lance	<i>ram</i>	
land	<i>ard, khuol, būm</i>	zu

			NG	SG
ich	land	(for ploughing) gāokhān		
—	—	(cultivated) kū, kūt, kūlān	shiār (rare)	ward
hkapshī	lane	zimān, zwān, hiszwān		
ailāndin	language	sīs, shil		
ānī	languid	fānūs, fānar		
—	lantern	chāor, rūn		
lard	lard	māzin, gir		gawrā
large	large	chāhir		kłāona
lark	lark	kich, kenī		kenishk
lass	lass	pāshīn, pāshī, ākhir		duwān
last	last	chēngel, qullāf, rais		halqaraiz
latch	latch	drañg		
late	late	pāsh		
later	later	teriāk, lāduwa		
laudanum	laudanum	(v) kanīn		
—	laugh	(n) kana, kanī		
laundress	laundress	jilshū	pālaw	
lawless	lawless	berī, yāghī		
lawsuit	lawsuit	daaxwā, dehka		
lay	lay	(v) dā nīān, hīlān		hishtin
laziness	laziness	batālī, temberī, pūchī		
lazy	lazy	batāl, tembel, pūch	tirāl	
lead	lead	qlā, qurqushūn	sirijī	surb, sirift
lead	leader	(v) pīshwā girtin, birīn		birdin
—	—	derawā, pīshwā		
leaf	leaf	(of caravan)	berāhik	nuākaish
leak	leak	chlū, glā, barak	pal, pak	
lean	lean	tīka, shirta, dlāopa		
—	(adj.) larr		hūqil, rezhī	
—	(v) paldān			
leap	leap	(v) bāñz dān, hal ferrīn or parrīn, hal āwītin, rrā hishtin	jenqīn, khol k., bkhshīn	
learn	learn	(v) das girtin	hūrī b.	fair b.
learned	learned	zānā		
lease	lease	kīrī, kerā		

		NG	SG
least (at least)	<i>bîlânî, dibî, khu</i>	<i>tenû, bla</i>	<i>daskam</i>
leather	<i>charm</i>	<i>kûderî</i>	
—	(morocco) <i>sakhtiyân</i>		
leave	(v) <i>hîlân, niân</i>		<i>hishtin</i>
—	(go away) <i>der chûn, rrî girtin</i>		
leave alone	<i>hîlân, jai hishtin, dâ nîn</i>	<i>lîwân</i>	
leave go	(v) <i>bar dân</i>		
leaven	<i>mâya, hewîn, khâm</i>	<i>kharmûd</i>	
ledge	<i>lîch, lîw</i>		
leech	<i>zhâlî, zûrî, dizrûk</i>		
left	<i>chep, cheb</i>		
leg	<i>lenîg, lenk, pâi</i>		
legging	<i>paipûch, paichek</i>		
legible	<i>khwâna</i>		
leisure	<i>tanât, batalî, fursan</i>		
lemon	<i>lîmû</i>		
lemonade	<i>âwlîmû</i>		
lend	(v) <i>sipârtin, bidain dân, biqarz dân</i>		
length	<i>draizhî</i>		
lengthen	(v) <i>draizh k.</i>		
lenient	<i>nerm, sis</i>		
lentil	<i>nîsik, mâsh</i>		
leopard	<i>peleñg</i>		
leper	<i>gûrî, bâzik</i>		
less	<i>kemter, kem</i>		
lessee	<i>kirîyâr, kirigir</i>		
lessen	(v) <i>kem k.</i>		
lesson	<i>ders, khwândin</i>		
let	(v) (allow) <i>hîlân, hishtin</i>		
letter	<i>nwisia, kâghad, mektûb</i>	<i>yâzmish</i>	
lettuce	<i>kâhû</i>		
level	<i>takht, râs, sâda</i>		
liar	<i>durûkâr, drîvîn</i>	<i>wîrikâr</i>	
liberal	<i>dast wakîrî, bikaram</i>		
liberation	<i>rha</i>		

	NG	SG
library	<i>ktaibkhâni</i>	
lice	<i>ispî, ishpish, ishpa</i>	
licence	<i>rukhsat</i>	
lick	(v) <i>lîstin, lîs k.</i>	
lid	<i>ser, derî, dam</i>	
lie	(n) <i>drû</i>	<i>wîr</i>
—	(v) <i>drû k.</i>	
lie down	<i>rrâkhewtin, rra kewtin</i>	<i>rrâ zân</i>
	<i>draizh bûn, nûstîn</i>	
life	<i>zhi, zhîngai, umir</i>	<i>mîriâ</i>
lifeless		
lift	(v) <i>bar girtin, hal anîn</i>	
light	(n) <i>ruhnâi, ruozhuâi</i>	<i>hîw</i>
—	(adj.) <i>sûk</i>	
	(v) <i>âgir dân, âgir k., wa khestin, ruozhin k.</i>	
lightning	<i>brûske, shamârta</i>	
like	(v) (to be pleased with) begon or pesen k.	
—	(to love) <i>khwâstîn, wâin</i>	<i>hebândin</i>
	(adj.) <i>wak, wakû, waki,</i>	<i>hachvaka,</i>
	<i>wasâ</i>	<i>hâzwakû,</i>
		<i>hewsân,</i>
		<i>tesek, fenî,</i>
		<i>mîna</i>
likewise	<i>whâ</i>	
lily	<i>sausan</i>	
lime	<i>âhek, qisir</i>	
limekiln	<i>kûra</i>	
limp	<i>sis</i>	
—	(v) <i>kûlîan, shelîn</i>	
line	<i>râza, rez, râsta</i>	<i>khas, lîz</i>
linen	<i>jâw, ketân</i>	
linger	(v) <i>draîg k.</i>	<i>tîlima, tel</i>

		NG	SG
liniment	<i>merhem</i>		
lining	<i>hāsir, āstar</i>		
link	<i>khishtāzinjir, halqa</i>		
linseed	<i>bazr, twketān</i>	<i>krkrk</i>	
lion	<i>shair</i>		
lip	<i>līw, līch</i>	<i>bewil</i>	
liquid	<i>āwakī, rūnī</i>		
list	<i>defter, siāhī</i>		
listen	(v) <i>guedārī k., gūh girtin</i> <i>bhīstīn</i>	<i>seh k.</i>	
litter	<i>takhtaravān</i>		
little	(adj.) <i>pchūk, wūrd</i> (quantity) <i>hendek,</i> <i>kemek, tūzek, henek,</i> <i>qāsek</i>		<i>nagdek</i> <i>andūska</i>
live	(v) <i>zhīn, zīngāt k.</i>	<i>bhūrtin</i>	
livelihood	<i>īsh, shukhul</i>		
lively	<i>paisūk, chaspān</i>		
liver	<i>jerg, jerk</i>	<i>gezeb</i>	
living	<i>zhī, zindū</i>		
lizard	<i>mārijūk, mārmilka,</i> <i>mārū, bizinmizhink</i>		<i>mārmalūka,</i> <i>qumqu-</i> <i>mak</i>
load	<i>bār</i>	<i>persenk</i>	
loaf	<i>nān</i>		
loan	<i>qarz, dain</i>		
loathe	(v) <i>dil tew b., dil tīr b.</i>		
lock	<i>qifil</i>		
—	(hair) <i>qizhik, kezī, gul,</i> <i>pirch</i>	<i>bisk, tūlik,</i> <i>temerū</i>	
—	(v) <i>qifilāndin, qifil k.</i>		
locksmith	<i>qifilger</i>	<i>chilinger</i>	
locust	<i>kula</i>	<i>chekurjek</i>	
lodging	<i>khān, khānū</i>	<i>pesin</i>	
lofty	<i>barz, belind</i>		
lonely	<i>tīnī, tīniā</i>		
long	<i>draizh</i>		
longing	<i>ārezū</i>		

	NG	SG
look	(v) <i>berewāndin, tamāshā</i> <i>k.</i>	<i>fikrīān, seh k.,</i> <i>maiza k.,</i> <i>ferejīn</i>
looking-glass	<i>ābgīna, nīnik</i>	
loom	<i>tāūn</i>	
loose	<i>shīl</i>	
loot	<i>tālān, chapāw</i>	<i>tirhew, tālekī,</i> <i>bīrīda</i>
lose	—	(v) (as a battle) <i>bazīn</i> (mislay) <i>wundā k.,</i> <i>gum k.</i>
loss		<i>ziān, khusrān</i>
lost		<i>wundā, taikchīā, gum</i>
lot	<i>pār, pārt, bāhr, bār</i>	<i>berzā</i>
lottery	<i>pishk</i>	
loud		<i>badang</i>
love	—	(v) <i>khwāzīn, wātīn, ewīn</i>
lover		(n) same as infinitives
low		<i>berdilik, khuzgīn, dilkā</i>
lower		<i>nizim, khwār, bin</i>
luck		<i>nizimter, zhīrī,</i> <i>khwārīn</i>
luggage		(v) <i>nizim or khwār īnān</i>
lukewarm		<i>bakht</i>
luscious		<i>kelomel</i>
lustre		<i>shila, shīrgerm</i>
machine		<i>āwdār, shīrīn</i>
mad		<i>drāoshīn, ruhnātī</i>
maggot		
magic		
magistrate		
maid		
mail		
maize		

*kerpāl**khushāwīs**bash*
pianqū

		NG	SG
make	(v) <i>cha k.</i>		
malady	<i>bîmârî, nâsâkhi</i>	<i>chai k., qâî k.</i>	<i>drus k.</i>
male	<i>nair</i>		<i>ranjûr</i>
malevolent	<i>dilrrash, dilpîs</i>		<i>kanâkish</i>
malice	<i>rîk, kin</i>		
mallow	<i>tuôla, tuôlka</i>		
man	<i>mair, pîao, mairûf</i>		
manager	<i>serek, serkirdîa</i>		
mane	<i>bîzû</i>		
manger	<i>hâkhur, âkhîa</i>	<i>âfer</i>	
manhood	<i>mairîti, merdîti</i>		
manifest	<i>âshikâr, dîyâr</i>	<i>khûâa</i>	
mankind	<i>merdum, âdam, insân</i>		
manliness	<i>mîrânî, pîaoatî, merîti</i>		
manna	<i>gezo</i>		
manner	<i>sân, jûr, terz</i>		
mantelpiece	<i>paishtakhta, rafa</i>		
manure	<i>rû, zibil</i>		
manuscript	<i>dasnwîs</i>		
many	<i>galek, purr, said</i>	<i>zâf</i>	<i>zûr</i>
map	<i>naqsha</i>		
marble	<i>mermer</i>		
mare	<i>mân</i>		
margin	<i>gûa, rekî, kenâr</i>		
mark	<i>nishân</i>		
market	<i>chârsû, chârchi, bâzhâr</i>	<i>durûw</i>	<i>chârsûka</i>
marriage	<i>mârî, zâwân, gîrî</i>	<i>girdekî, nisâ</i>	<i>sûrân</i>
marry	(v) <i>mârî k., mahr k.</i>	<i>zwijin,</i> <i>gohâstîn</i>	
marsh	<i>maraza, baisha</i>	<i>hez</i>	<i>lejan</i>
marten	<i>dałak, samûrk</i>	<i>kûzik, kûzha</i>	
mason	<i>jîotkar, benâ</i>		
massacre	<i>kuzhdîn</i>		
massage	<i>bshâilin, shelen</i>		
master	<i>khudî, khavend, mîr,</i> <i>âghâ</i>		
mastic	<i>binisht, saqiz</i>	<i>khiriâ</i>	<i>lawân</i>
mat	<i>chîkh, hasîr</i>		

	NG	SG
match	<i>kirbît, shkhârta,</i> <i>gûgird</i>	
matter	—	see 'affair'
—		(pus) <i>kîm, chirk</i>
mattress		<i>dûshek</i>
mauve		<i>tolek</i>
me		<i>me, ma, min</i>
meadow		<i>maraza, maisha,</i> <i>chamen, mirk,</i> <i>mirkân</i>
meals		<i>chaisht</i>
mean		<i>dastenk, daskurt</i>
meaning		<i>taî, mânâ</i>
meanness		<i>dastenki, khistî</i>
measles		<i>sûrik, sûrîza</i>
measure		<i>pîwân, pîwa</i>
—		(v) <i>pîwân, pîvîn, pîwân k.</i>
meat		<i>gûoshti, govd</i>
mediator		<i>nâwchi, berewân,</i> <i>nâwângî</i>
medicine		<i>dermân</i>
meditate		(v) <i>hishk or hish or fîkr k.</i>
meek		<i>wamâîn</i>
meet		<i>ketia, kewtia, fagîr</i>
meeting		(v) <i>râst hâtin, leberiyek b.</i>
meek		<i>hanjumen</i>
melon		(encounter) <i>râst hât</i>
melt		<i>qarpuş, kâlak, gundûr</i>
(v)		<i>qarwi</i>
(trans.)		(v) <i>(trans.) âw k.</i>
melt		(intrans.) <i>âw b.</i>
memorandum		<i>hilîan</i>
memory		<i>siâhi</i>
mend		<i>bîr, bair</i>
		(v) (patch) <i>pîna k.,</i> <i>dûrânin</i>

		NG	SG
merchandise	<i>kutāl, pertāl</i>		
merchant	<i>bāzirgān, tujār</i>		
mercury	<i>zīwa, jīwa</i>		
mercy	<i>dād, rahm</i>		
message	<i>khaber</i>	<i>warīkirīa</i>	<i>nārdū,</i> <i>pāigħām</i>
messenger	<i>qāsid, paik</i>	<i>warīkirīa</i>	<i>nārdū</i>
metal	<i>maadan</i>		
mew	(v) <i>mīn k.</i>		
mews	<i>tāolī, pāga</i>		
midday	<i>nīwarū</i>		
midden			
middle	<i>nāwerās, nīwik</i>		
middle-aged	<i>rashkāl</i>		
midge	<i>mizhik, mizh</i>		
midnight	<i>niwashāw</i>		
midwife			
migration	<i>kūch</i>		
milk	<i>shīr</i>		
—	(v) <i>dūshīn, dūtīn</i>		
mill	<i>āsh</i>		
Miller	<i>āshawān</i>		
millet	<i>gāris</i>	<i>bachik</i>	<i>gaił</i>
mince	(v) <i>wūrd, hūrd k.</i>		
mine	(pron.) <i>īmin, hīmin, īmarā,</i> <i>hīmara, iāmin</i>		
minimum	<i>kemterī</i>		
mint	<i>pūñga, pūzhān</i>		
minute	<i>daqīqa</i>		
mire	<i>hurr, kharrik, qurr</i>		
mirror	<i>āwīna, nīñga, nīnek</i>		
miserable	<i>nāchār</i>	<i>kāwil, kotāa</i>	
misery	<i>zhārī</i>		
misfortune	<i>kāwilī, badbakhti</i>		
miss	(v) (in shooting)		
—	<i>bilā chūn</i> (to one side)		
—	ser k. (too high)		

	NG	SG
miss	<i>pai dān</i> (too low)	
mist	<i>mīsh, tam, tūoz</i>	
mistake	<i>sūch, quşur, khalat</i>	
—	(v)	
mix	(v) <i>taik k., taik bi., tiw k.</i>	
mixed	<i>taik, tiw, lihew</i>	
mixture	<i>tīkil</i>	
moan	<i>huwār, ākh, wāt, wākh</i>	
moat	<i>chāl, khanaq, jäwr</i>	
moist	<i>shil, tarr</i>	
molars	<i>āzu, āsh</i>	
mole	<i>mishākkwera</i>	
moment	<i>gāw, pel, dem</i>	
monarch	<i>khundkār, shāh, sultān</i>	
Monday	<i>dūshemū</i>	
money	<i>pāra, pūl</i> (rare)	
mongoose		
monkey	<i>maimūn</i>	
monopoly	<i>intiāz</i>	
month	<i>māñg</i>	
moon	<i>māñg, māñgashāw</i>	
more	<i>purrīr, zaitīr</i>	
morning	<i>sūbī, subhainī</i>	
morsel	<i>kut, pār</i>	
mortal	<i>mīrīn, mīrdīn</i>	
mortar	<i>hāvan, hāwanīg</i>	
mosque	<i>mīzgewt</i>	
moss	<i>berkamar</i>	
most	<i>epur, purrī, ziā, zūr</i>	
moth	<i>pāpūla</i>	
mother	<i>dā, dāik</i>	
mother-in-law	<i>khsū, khaur, dāmār</i>	

		NG	SG
inotion	<i>takān, jūn, hariket</i>	<i>lipāt</i>	
mould	<i>qālib</i>		
moult	(v) <i>pūr weshān</i>		
mound	<i>tepūla, tepūlek</i>		
mount	(v) <i>suwār b.</i>		
mountain	<i>kef, kish, kīw, chā</i>		
mountebank	<i>lūti, qarachī</i>		
mouse	<i>mush, mishk</i>		
mousetrap	<i>tela</i>		
moustache	<i>simīr</i>		
mouth	<i>dam, daw</i>	<i>zār</i> (rare)	
mouthful	<i>farrūk, quppurr</i>	<i>chāti, jum</i>	
move	(v) (caus.) <i>takāndin,</i> — <i>jumāndin</i> (intrans.) <i>takān kh.</i>	<i>lepitāndin</i>	
		<i>lepātin,</i> <i>lewān,</i> <i>herikīn,</i> <i>heridīn,</i> <i>bezaftin</i>	
			<i>guwāsti-</i> <i>nāwā</i>
—	(from place to place) <i>rā guhāstīn, guhāstīn</i>	<i>hingīwīn</i>	
movement	<i>jemūsh, takān</i>	<i>lipāt, shīk</i>	
much	<i>gālek, zaid, purr</i>	<i>zāf</i>	<i>zūr</i>
—	(so much) <i>awanda,</i> <i>hindā</i>	<i>awqās</i>	
mud	<i>herī, kharrik, qurr, kur</i>	<i>gerrek</i>	
mug	<i>sherba, sherbik, tās</i>		
mulberry	<i>tw</i>		
mulberry-tree	<i>twir, tuhir</i>		<i>dārītw</i>
mule	<i>aistir, haistir</i>		
muleteer	<i>aistirwān, kārwānī</i>		
murder	(v) <i>khūn k.</i>		
murderer	<i>khūnī, khūndār</i>		
murmur	(v) (as of water) <i>shurīn</i>		
muscle	<i>bāz, bāush, māicha</i>		
mushroom	<i>kārī, kiārk, qārch</i>	<i>kivār, gūbelek</i>	

	NG	SG
music	<i>khwāndin, sterān</i>	
musician	<i>mutrib, sterānī</i>	
musk	<i>misk</i>	
muslin	<i>khām, khāma</i>	
must	<i>dī, gerek</i>	<i>wī</i>
mustard	<i>kherdēl</i>	
Musulman	<i>Muslim, Islām</i>	
mutter	(v) <i>merīzhīn, wurr k.,</i> <i>gurīzhīn</i>	
mutton	<i>gūshītā pāz</i>	
nail	<i>bismār, mismār</i>	
—	(finger-) <i>nīnuk</i>	
naked	<i>rūt, rūs</i>	<i>tāzī</i>
name	<i>nāw, nāv</i>	
nappe	<i>stū, pishtāmil, pāshustū</i>	
napkin	<i>pishtāmāl, pishkīr</i>	<i>pāshik</i>
narrow	<i>tenk</i>	<i>jenik</i>
nasty	<i>pīs, nākhwash, chepel</i>	
nation	<i>millat</i>	
nature	<i>dīl, khū</i>	
nauseated	<i>diltīr, diltew</i>	<i>tabis, demīn</i>
navel	<i>nāwk, nāvek</i>	
near	<i>nezik, nek</i>	
neat	<i>pākesh, tamīz</i>	
necessarily	<i>dī</i>	<i>wī</i>
necessary	<i>gerek, lāzīm, hawjī</i>	
neck	<i>ustū, mil</i>	<i>hafk, afk</i>
necklace	<i>milwānk, ustūwānk</i>	<i>milājjīm,</i> <i>milāgū</i>
needle	<i>dersī</i>	
—	(packing-needle) <i>sūzhan</i>	<i>bzhūzhīn</i>
needly	<i>bītishīt, bīchīcht</i>	
negotiate	<i>bāzhār k., wā guhāstīn</i>	
neigh	(v) <i>kūlān k.</i>	<i>shehīn</i>
neighbour	<i>drawsī, jairān, dūāwka</i>	<i>hilān, herrīn</i>
		<i>hawsamāl</i>

		NG	SG
neighbourhood	<i>lādī</i>	<i>der</i>	
neither	<i>nā . . . nā . . .</i>		
nephew	<i>kurrmām, kurrkhālū</i>	<i>pīsmām</i>	<i>brāzā, khwārza</i>
nerves	<i>rīk, rīh, pāī</i>		
nest	<i>hailān, kūlāna, lān</i>		<i>tkhoma, pūn</i>
net	<i>tuer, dam</i>		
—	(for holding chaff) <i>rrashka, reshik</i>		
never	<i>haichwahit</i>		
new	<i>no, new, tāza</i>	<i>nishk</i>	
news	<i>khabar</i>	<i>nibā</i>	
new year	<i>sersāl</i>		
nice	<i>khwosh</i>		
niece	<i>kichmām, kichkhālū,</i> <i>dūmām</i>		
nigh	<i>nezik, nek</i>		
night	<i>shew, shāw</i>		
nightmare	<i>rrasha khāw</i>		
nine	<i>nu, neh</i>		
nineteen	<i>nuzda</i>	<i>dahonuh</i>	
ninety	<i>nūt, navait</i>		
nipple	<i>chīchik</i>	<i>emzik</i>	<i>sernimik</i>
no	<i>no, nā</i>		
nobility	<i>begzātī, ujāgh</i>	<i>mīrānī,</i> <i>māzinītī</i>	<i>gāwrātī</i>
noble	<i>begzā, ujāghzā</i>		
noise	<i>danğ</i>		
noisy	<i>bidañg</i>		
nomads	<i>ashāir, il</i>	<i>kūchir,</i> <i>kūchirgi,</i> <i>revendān</i>	
none	<i>kut, tu, haich</i>		
nonsense	<i>pūchi, pūchābaizha,</i> <i>qsapūch</i>	<i>sozāpūch,</i> <i>bervāzhi</i>	<i>qsabatāl</i>
nook	<i>kūsha, kurna</i>		
noon	<i>nīmarū, nīwarū</i>		<i>qurna</i>

	NG	SG
nose	<i>luot, puoz</i>	<i>kep, difink,</i> <i>bivîl</i>
nosebag	<i>tūra, tūrik</i>	<i>jhūr</i>
nostrils	<i>khûrkhink, luot</i>	<i>diwing,</i> <i>difink</i>
not	<i>nā</i>	
notch	<i>kemch</i>	
nothing	<i>haich, hîzh, kut, tu</i>	
notorious	<i>âshkarā, manshûr</i>	
nourishment	<i>taisht, khwārīn</i>	<i>zād, tāin</i>
now	<i>îsta, hewistān, henûska,</i> <i>aneka</i>	<i>nikā, nhā,</i> <i>aneka</i>
nuisance	(of a person)	<i>berhiñgiw,</i> <i>teklevai</i>
number	<i>azhmār, hizhmār</i>	
nuptials	<i>girdek, gîrî</i>	
nurse	<i>dâin</i>	
nurture	(v)	<i>bikhodî k.,</i> <i>khudâni k.</i>
nut	<i>fînûq</i>	
nutmeg	<i>jâoz</i>	
oak-tree	<i>dâribarû</i>	
oath	<i>sund</i>	
obedience	<i>itât, farmân, halgîrî</i>	
obey	(v) <i>itât k., farmân hal</i> <i>girtin</i>	
obituary	<i>fâtîha, shîn</i>	
obscene	<i>pîs</i>	
obscure	<i>târ, târî</i>	
obstinate	<i>kalahishk</i>	
obtain	(v) <i>girtin, hal girtin</i>	
obvious	<i>dîyâr, âshkarâ</i>	
occasionally	<i>bijârân jârek, jârjârî</i>	<i>khûnâ</i> <i>zhijâr jârek,</i> <i>jârnân</i>

		NG	SG
occupied	<i>kharrik, gîr, dastgîr</i>		
occurrence	<i>pâidâ, qâomîn</i>		
ocean	<i>deriâ</i>	<i>denizî, bahr</i>	<i>linîg</i>
odd	<i>tak</i>		
odorous	<i>buondâr, bendâr</i>		
odour	<i>buon, ben</i>		
offal	<i>qirishî, kirishî, gemâr</i>		
offend	(v) <i>aishândin, tûrândin</i>	<i>sîl k.</i>	<i>pîst</i>
offended	(v) (to be) <i>aishîn, tûrin</i>	<i>sîl b., wasû</i>	<i>dilgîr k.</i>
			<i>dilaishik b.</i>
offering	<i>qurbân</i>	<i>hatîn</i>	
often	<i>purrjârân, zaid</i>	<i>gûrî</i>	
oil	<i>rûn</i>	<i>dûn</i>	
ointment	<i>merhem, seradûkâi</i>		
old	<i>kuhan</i>		
—	(persons, etc.) <i>pîr, kâl, ikhtiâr</i>	<i>serspî</i>	
olive	<i>zait</i>		
omit	(v) <i>labîr kewtin</i>	<i>zhebir ketin</i>	
on	<i>ser, laser, lazhûr</i>	<i>sheser</i>	<i>labân</i>
once	<i>jârek, dânek</i>	<i>jârda, dahna</i>	
one	<i>ek, yek</i>		
one-sided	<i>walâ</i>		
onion	<i>pîwâz, pâiwâz</i>		
open	<i>wa</i>		
—	(v) <i>wa k.</i> (intrans.) <i>wa b.</i>	<i>kirdinâwâ</i>	
opening	<i>kunâ, derî, shaq</i>	<i>gaushtinâwâ</i>	
ophthalmia	<i>châwaish, châwzhan</i>		
opinion	<i>hishik, fend, rai</i>		
opium	<i>teriâk, âfûn</i>		
oppose	(v) <i>lapîsh wusân or kîshân</i>	<i>lapîsh sîkinîn</i>	
opposite	<i>berâmber, lebar, pîsh</i>		
option	<i>kaif, ikhtiâr</i>		
opulence	<i>dauletmandî, zengînî</i>		
or	<i>ânî, nâ, yânî, yân</i>	<i>yâ</i>	
orange	<i>purtugâl</i>		

	NG	SG
order	(v) <i>fermûn</i>	<i>nâid k.</i>
—	(n) <i>fermân</i>	<i>nâid</i>
origin	<i>binyâd, pîshîn, berîn</i>	<i>mâk (rare)</i>
ornament	(v) <i>khammelândin</i>	<i>binachak</i>
orphan	<i>sîwi</i>	<i>khujûan k.</i>
ostler	<i>mihter</i>	<i>hatîm</i>
other	<i>îdî, dîtîr, ïdîn, îtîr, dî</i>	
otter	<i>sagâwi, mîawi, sahâvî</i>	
Ottoman	<i>Rûmî, Usmânî</i>	
ought	<i>bayst, (inf.) bâîn, (pres. ind.) 'he ought,' 'it must,' etc., dibaa</i>	
	<i>dibâî</i>	
our	<i>îmâ, hîmâ, tâma, ïam, etc.</i>	<i>îmân</i>
out	<i>derî, derawa, bider, biderawa, lîder</i>	<i>zheder, teber</i>
outcome	<i>pâshîn</i>	
outlaw	<i>surgûn, taramâsh</i>	
outlet	<i>deri, rî, kunâ</i>	
out-of-the-way	<i>awarî, lârî</i>	
outside	<i>same as 'out'</i>	
oven	<i>fûrî, tendûr</i>	
over	<i>leser</i>	<i>sheser</i>
overcast	<i>hâwr girtâ</i>	<i>bârzhîa (inf., 'to cloud up'), bârzhîn</i>
		<i>hal reshiân</i>
overflow	(v) <i>rrâ b.</i>	
overhead	<i>leser</i>	<i>sheser</i>
overhear	(v) <i>bhîstin</i>	
overlook	(v) (to pardon) <i>bhûrtin</i>	
overtake	(v) <i>pîw guishtin, gaishtin, lai guishtin</i> (or compounds and the simple verb form <i>gehîn</i>)	<i>bûrdin</i>
overthrow	(v) <i>rû, or dâ khestin</i>	